

**ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ДАР БОРАИ БАҲИСОБИРИИ ИНФИРОДӢ ДАР НИЗОМИ СУҒУРТАИ ҲАТМИИ НАФАҚАВӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2012, №7, мод. 710)

Қонуни мазкур асосҳои ҳуқуқӣ ва принсипҳои ташкили баҳисобгирии инфиродии маълумотро оид шахсони дар низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон суғурташуда муқаррар менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМИМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Дар қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд:

- **баҳисобгирии инфиродӣ** - тартиби ҷамоварӣ, коркард ва нигоҳдории маълумоти, ки барои таъини нафақа дар низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ зарур мебошанд;
- **шахси суғурташуда** – шахси воқеие, ки ба манфиати ӯ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ анҷом дода мешавад;
- **суғуртакунанда** – шахси воқеӣ ва шахси ҳуқуқӣ (корхона, муассиса ва дигар ташкилот новобаста аз шакли ташкилию ҳуқуқашон), тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ (минбаъд-саҳми суғурта) – ро пардохт менамояд;
- **муассисаи суғурта** – мақоми ваколатдори давлатие, ки баҳисобгирии инфиродиро дар низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ амалӣ менамояд;
- **саҳми суғурта**- пардохти ҳатмӣ барои нафақаи суғуртавӣ, ки суғуртакунанда вазифадор аст ба муассисаи суғурта гузаронад;
- **ҳисобҳои актуарӣ** -таҳлили молиявии фаъолияти низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ барои дурнамои кӯтоҳмӯҳлат, миёнамӯҳлат ва дарозмӯҳлат бо назардошти вазъи демографӣ, бозори меҳнат ва вазъияти иҷтимоиву иқтисодии мамлакат, ки арзёбии ўҳдадорихои молиявии субъектҳои суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ ва пешгӯии оқибати молиявии ҳама гунна тағйиротро дар ин низоми дар бар мегирад;
- **бойгонии ҳуҷҷатҳо баҳисобгирии инфиродӣ** -сохтори таркибии муассисаи суғурта, ки қабулу ҷамоварӣ ва нигоҳдории ҳуҷҷатҳои баҳисобгирии инфиродии дар натиҷа баҳисобгирии инфиродии маълумот дар бораи шахсони суғурташуда ташкилётро амалӣ менамояд;
- **ҳуҷҷатҳои баҳисобгирии инфиродӣ**- ҳуҷҷатҳои, ки маълумоти инфиродиро оид ба шахсони суғурташуда ва суғуртакунанда, ки дар асоси ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ ва ё суратҳисоби инфиродӣ ва ё суратҳисоби инфиродии шахсони суғурташуда ташаақкул ёфтаанд, дар бар мегирад;
- **суратҳисоби инфиродӣ** - варақаи шахсии баҳисобгирии шахси суғурташуда, ки барои баҳисобгирӣ ва муомилоти сарсои нафақавӣ пешбинӣ шудааст ва тамоми муносибатҳои байниҳамдигарии молиявӣ (амалиёти оид ҳисоби маблағ, пардохти саҳми суғуртавӣ, индексацияи онҳо ва пардохтҳои суғуртавӣ) –ро бо муассисаи суғурта инъикос намуда, дар шакли электронӣ ҳамчун маҷмӯи қайдҳо дар мошинҳои ҳомили иттилоот нигоҳ дошта мешавад;
- **ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ** - ҳуҷҷатҳои дар асоси маълумоти шиноснома, баҳисобгирии муҳосибӣ ва ё ҳуҷҷатҳои ташкилӣ - фармоишӣ тартибёфта, ки дурустӣ ва пуррагии маълумотро дар бораи шахсони суғурташуда, музди меҳнат, дигар даромадҳо, пардохтҳои иҷтимоӣ, собиқаи суғуртавӣ ва вазъи оилавии онҳо тасдиқ мекунад;
- **рашахҳаи суғуртавӣ** - рақаи ягонаи суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда, ки дорои дараҷаи назоратӣ буда, имкон меҳад ҳамаи ҳангоми истифодабарии он дар ҷараёни баҳисобгирии инфиродӣ оғдадорро ошкор намояд.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи баҳисобгирии инфиродӣ дар низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи баҳисобгирии инфиродӣ дар низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ ба Конститутсияи (Сарқонуни) Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф намудааст, иборат мебошад.

Моддаи 3. Мақсадҳои баҳисобгирии инфиродӣ дар низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ

Мақсадҳои баҳисобгирии инфиродӣ дар низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ инҳр мебошанд:

-фароҳам овардани шароит барои таъини нафақаҳои суғуртавӣ мутобиқи натиҷаҳои меҳнати ҳар як шахси суғурташуда;

-таъминии пуррагӣ ва дурустии маълумот дар бораи музди меҳнат ва дигар даромадҳо, собиқаи суғуртавӣ, ки андозаи нафақаи суғуртавиرو дар мавриди таъини он муайян мекунад;

-таъини нафақаҳои суғуртавӣ дар асоси собиқаи суғуртавии шахсони суғурташуда ва саҳми суғуртаи пардохтнамудай онҳо;

- ҳавасмандгардонии шахсони суғурташуда барои пардохти саҳми суғурта;

- фароҳам овардани шароит барои назоратӣ пардохти саҳми суғурта ҷониби шахсони суғурташуда;

-дастгирии иттилоотии пешгуии хароҷоти пардохти нафақаҳои суғуртавӣ, муайян кардани тарифҳои саҳми суғурта, ҳисобкунии нишондихандаҳои асосии макроиктисоди, гузаронидани ҳисобҳои актуари;

- содда кардани тартиби таъини нафақаи шахсони суғурташуда на тезонидани расмиёти он.

Моддаи 4. Принципиҳои ташкили баҳисобгирии инфиродӣ дар низомии суғуртаи ҳатмии нафақавӣ

Баҳисобгирии инфиродӣ дар низомии суғуртаи ҳатмии нафақавӣ (минбаъд - баҳисобгирии инфиродӣ) дар асоси принциpleri зерин ташкил карда мешавад:

- умумӣ ва ҳатмӣ будани баҳисобгирии маълумот дар бораи шахсони суғурташуда;

- дастрасии маълумот барои ҳар як шахси суғурташуда, ки муассисаи суғурта дар бораи ӯ дорад;

- истифода бурдани маълумот дар бораи шахсони суғурташуда танҳо бо мақсади амалӣ намудани ҳуқуқҳои нафақавӣ тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- мутобиқати маълумоти пешниҳодгардида дар бораи ҳаҷми маблағи саҳми суғуртаи гузаронидашуда, ки ҳар як суғуртакунанда, аз ҷумла шахси воқеӣ саҳми суғуртаро мустақилона мепардозад, бо маълумот дар бораи пардохтҳои воқеӣ ва маблағи воридгардидаи саҳми суғурта;

- мунтазам татбиқ намудани баҳисобгирии инфиродӣ дар тамоми давраи фаъолияти меҳнати шахси суғурташуда;

- нигоҳдорӣ ва махфияти маълумот дар бораи шахсони суғурташуда.

БОБИ 2. ТАШКИЛИ БАҲИСОБГИРИИ ИНФИРОДӢ

Моддаи 5. Мақоми ваколатдори давлатии баҳисобгирии инфиродӣ

Баҳисобгирии инфиродиро мақоми ваколатдори давлатии суғуртаи ҳатмии нафақавӣ (минбаъд - муассисаи суғурта), ки аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад, амалӣ менамояд.

Моддаи 6. Суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда

1. Муассисаи суғурта барои ҳар як шахси суғурташуда суратҳисоби инфиродии дорои рақами мушаххаси суғуртавӣ мекушояд. Суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда аз қисмҳои (фаслҳои) умумӣ, махсус ва касбӣ иборат аст. Суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда ба манбаъҳои иттилоотии муассисаи суғурта дохил карда мешаванд.

2. Дар қисми умумии суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда маълумоти зерин нишон дода мешаванд:

- рақами мушаххаси суғуртавӣ;

- насаб, ном ва номи падар;

- насаб, ном ва номи падари шахси суғурташуда, ки дар вақти таваллуд дошт;

- санаи таваллуд;

- ҷойи таваллуд;

- ҷинс;

- суроғаи ҷойи зисти доимӣ;

- силсила ва рақами шиноснома ё ҳуҷҷати тасдиқкунандаи шахсият санаи додани ҳуҷҷатҳое, ки дар асоси онҳо ба суратҳисоби инфиродӣ маълумоти дар сарҳатҳои яқум, дуюм, сеюм, чорум, панҷум, шашум на ҳафтуми қисми мазкур нишондодашуда дохил карда мешавад, номи мақомот ва санаи дода шудани онҳо аз тарафи ҳамин мақомот:

- шаҳрвандӣ;

- санаи бакайдгирӣ ба сифати шахси суғурташуда;

- давраҳои фаъолияти меҳнатӣ ва ё фаъолияти дигаре, ки ба собиқаи суғуртавӣ барои таъини нафақаи суғуртавӣ дохил карда шудаанд собиқаи суғуртавие, ки ба шароити махсуси меҳнат, кор дар ноҳияҳои баландқӯҳ ва маҳалҳои ба онҳо баробаркардашуда вобаста аст. Инчунин дигар давраҳои тибқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба собиқаи суғуртавӣ шомил кардашуда;

- музди меҳнат ё дигар даромад, ки аз онҳо тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми суғурта пардохта шудааст;

- маблағи саҳми суғурта, ки суғуртакунанда ба шахси суғурташуда гузаронидааст;

- маблағи саҳми суғуртаи пардохтгардида ва воридгардида барои шахси суғурташудаи мазкур;

- маълумот дар бораи сармояи ҳисобишудаи нафақавӣ бо назардошти индексатсияи он;

- маълумот дар бораи муқаррар намудани нафақаи суғуртавӣ ва индексатсияи андозаи он;

- маълумот дар бораи бастании суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда.

3. Дар қисми махсуси суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда маълумоти зерин нишон дода мешаванд:

- маблағи саҳми суғуртавӣ, ки ба қисми андӯхти нафақаи суғуртавӣ ворид гардидааст;

- маълумоте, ки натиҷаи ҳарсолаи ҷойгиронии маблағи андӯхти нафақавиро дар сармоягузори инъикос мекунад;

- маълумоте, ки натиҷаи ҷойгиронии муваққатии маблағи андухти нафақавиро то давраи нишон додани он дар қисми махсуси суратҳисоби инфиродӣ инъикос менамояд;

- маълумоте, ки баҳисобгирии даромадро аз сармоягузориҳои маблағи андухти нафақавӣ инъикос мекунад;

- маълумоте, ки баҳисобгирии ҳароҷоти заруриро барои сармоягузориҳои маблағи андухти нафақавӣ инъикос менамояд;

- маълумот дар бораи ба фонди ғайридавлатии нафақа гузаронидаи маблағи андухти нафақавӣ;

- маълумот дар бораи аз фонди ғайридавлатии нафақа ба муассисаи суғурта гузаронидани маблағи андухти нафақавӣ;

- маблағи аз ҳисоби маблағи андухти нафақавӣ пардохтгардида.

4 Қисми касбии суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда барои баҳисобгирии маблағи аз тарафи суғуртакунанда ҷуброн намудани зарари расонидашуда таъин гардидааст, ки он маълумоти зайлро дар бар мегирад:

- маблағи товони иловани пардохт ва воридгардида барои шахси суғурташуда;

- маълумот дар бораи индексатсия;

- давомнокии собиқаи касбӣ;

- маблағи пардохтгардида.

5. Суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда инчунин метавонад дигар қисмҳо (фаслҳо) ва маълумотро, ки барои баҳисобгирии босифати- инфиродӣ тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон заруранд, дар бар гирад.

6. Суғуртакунанда маълумоти суратҳисоби инфиродии шахси суғурташударо мунтазам саҳеҳу дақиқ намуда, тақвим медиҳад.

7. Суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда дар шакли электронӣ дар тамоми давраи зиндагӣ ва пас аз фавти ӯ то мӯҳлати пешбининамудаи тартиби нигоҳдошти парвандаи нафақавӣ нигоҳ дошта мешавад.

8. Пас аз фавти шахси суғурташуда маълумот дар бораи фавти ӯ дар муддати як моҳ аз ҷониби мақоми дахлдори сабти асноди ҳолати шаҳрвандӣ ба сохтори ҳудудии муассисаи суғурта фиристода мешавад. Маълумоти мазкур дар шакли мақаррарнамудаи муассисаи суғурта фиристода мешавад.

9. Ошкор намудани маълумоти суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда, ба истиснои ҳолатҳои пешбининамудаи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, манъ аст.

Моддаи 7. Шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ

1. Муассисаи суғурта ба ҳар як шахси суғурташуда шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ медиҳад, ки дар он рақами мушаххаси суғуртавии суратҳисоби инфиродӣ, санаи ҳамчун шахси суғурташуда ба қайд гирифта шудан, насаб, ном ва номи падари ӯ қайд карда мешавад.

2. Шахсе, ки тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ нахустин маротиба бо корфармо муносибати меҳнатӣ муқаррар намудааст ва мӯҳлати қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз музди меҳнати ӯ саҳми суғурта пардохта мешавад, аз ҷойи қораш шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ дар қисми 1 моддаи мазкур пешбинишударо мегирад.

3. Шахси воқеӣ, ки саҳми суғуртаро мустақилона месупорад, шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавиро бевосита дар муассисаи суғуртаи ҷойи қайди худ ба сифати суғуртакунанда мегирад.

4. Шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ дар дасти шахси суғурташуда доими нигоҳ дошта мешавад.

5. Дар ҳолати тағйир ёфтани маълумот дар бораи шахси суғурташуда, ки дар сарҳатҳои дуҷум, сеҷум, чорум ва панҷуми қисми 2 моддаи 6 Қонуни мазкур пешбинӣ гардидааст, тибқи Қоидаҳои баҳисобгирии

инфироӣ дар низоми суғуртаи ҳатмии нафақавӣ дар суратҳисоби инфиродии ӯ сабт мешаванд ва дар ин маврид муассисаи суғурта ба шахси суғурташуда ба ивази шаҳодатномаи қаблан додашуда шаҳодатномаи нави суғуртаи ҳатмии нафақавии дорои ҳамон рақами мушаххаси суғуртавии суратҳисоби инфиродиро медиҳад.

6. Дар ҳолати гум кардани шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ:

- шахси суғурташуда, ки тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ ё шартномаи ҳуқуқии граждани кор мекунад ва мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ин музди меҳнат саҳми суғурта пардохта мешавад, вазифадор аст, ки дар давоми як моҳи баъди гум шудани шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ бо ариза ба суғуртакунанда дар хусуси барқарор кардани он муроҷиат намояд ва суғуртакунанда бояд ин аризаро бо ҳуҷҷати тасдиқкунандаи рақами мушаххаси суғуртавии суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда ба муассисаи суғурта пешниҳод намояд;

- шахси воқеӣ, ки мустақилона саҳми суғуртаро месупорад, ӯҳдадор аст, ки дар муддати як моҳи баъд аз гум кардани шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ ба муассисаи суғуртаи ҷойи зист бо ариза дар хусуси барқарор намудани он муроҷиат намояд;

- шахси суғурташуда, ки тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ ё шартномаи ҳуқуқии граждани бо музди меҳнате, ки аз он мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми суғурта пардохта мешавад, кор намекунад, инчунин ба сифати суғуртакунанда ба қайд гирифта нашудааст, бояд дар давоми як моҳи баъди гум шудани шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ бо ариза ба муассисаи суғуртаи ҷойи зист дар хусуси барқарор кардани он муроҷиат намояд;

- муассисаи суғурта аз рӯи аризаи шахси суғурташуда дар бораи гум кардани шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ дар давоми як моҳ баъди муроҷиат дар асоси суратҳисоби инфиродии ба номи ӯ кушодашуда тавассути суғуртакунанда ё шахсан ба ӯ нусхаи шаҳодатномаи мазкурро медиҳад ва барои ҳалли ин масъала муассисаи суғурта ҳуқуқ, дорад аз шахси суғурташуда иттилоӣ иловагиро, ки шахсият ва маълумоти суратҳисоби инфиродии ӯро тасдиқ менамояд, талаб карда гирад.

7. Муассисаи суғурта шакли аризаро дар бораи ба шахси суғурташуда ба ивази шаҳодатномаи гумшуда додани шаҳодатномаи нави суғуртаи ҳатмии нафақавӣ муайян мекунад.

8. Тартиби додани ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи қайди баҳисобгирии суғуртаи ҳатмии нафақавии шахсони ҳуқуқӣ, соҳибкорони инфиродӣ, филиал ва намоёндагӣҳои шахсони ҳуқуқии хориҷӣ тибқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи бақайдгирии давлатии шахсони ҳуқуқӣ ва соҳибкорони инфиродӣ» ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ муайян карда мешавад.

Моддаи 8. Қоидаҳои умумии пешниҳоди ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ

1. Ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ, ки дар бораи шахсони суғурташуда маълумоти дар қисмҳои 2, 3 ва 4 моддаи 6 Қонуни мазкур пешбинишударо доранд, ба муассисаи суғурта бо тартиб ва шакли тасдиқнамудани муассисаи суғурта пешниҳод мегарданд.

2. Суғуртакунанда ба муассисаи суғурта ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродиеро пешниҳод менамояд, ки дар онҳо доир ба тамоми шахсоне, ки аз рӯи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ ё шартномаи ҳуқуқии граждани кор карда, аз музди меҳнаташон тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми суғуртаи пардохта мешавад, маълумот мавҷуд мебошад.

3. Шахсони воқеӣ, ки мустақилона саҳми суғурта месупоранд, худашон ба сифати суғуртакунанда (шахсони суғурташуда) ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродиро ба муассисаи суғуртаи ҷойи қайд пешниҳод менамоянд.

4. Ба шахсони суғурташудае, ки бо тартиби муқаррарнамудани қонунгузорӣ бекор ҳисобида шудаанд, мақомоти дахлдори давлатии шугли аҳоли маълумот пешниҳод менамояд.

5. Назорати пешниҳоди дурусти ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродиро муассисаи суғурта амалӣ менамояд.

6. Суғуртакунанда дар ҳолатҳои зерин ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродиро ба сохтори ҳудудии муассисаи суғурта пешниҳод менамояд:

- хангоми бори аввал ба қайд гирифтани, аз нав ташкил кардани, барҳам додани ва ба сифати суғуртакунанда аз қайд баровардани;

- хангоми бақайдгирии ибтидоии шахсони воқеӣ, ки бояд мавриди суғуртаи ҳатмии нафақавӣ қарор гирад;

- дар вақти ба кор қабул намудани шахрвандон ё бастани шартномаи ҳуқуқии граждани тибқи музди меҳнате, ки аз он мутобиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми суғуртаи пардохта мешавад ва то ин вақт собиқаи суғуртаи ва шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ надоштанд;

- дар ҳолате, ки шахси суғурташудаи дар назди ӯ коркунанда шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавиро гум карда бошад;

- дар мавриди тағйир ёфтани маълумоти пешбиниамудаи сархатҳои дуҷум, сеҷум, чорум ва панҷуми қисми 2 моддаи 6 Қонуни мазкур оид ба шахсони суғурташудаи дар назди ӯ коркунанда.

7. Ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ метавонанд ҳам дар шакли ҳаттӣ ва ҳам дар шакли электронӣ бо назардошти кафолати саҳеҳияти онҳо, ҳифз аз даҳолати ғайриқонунӣ ва бе таҳриф пешниҳод гарданд. Дар ин маврид эътибори қонунӣ доштани ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродии пешниҳодшуда бояд мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон бо имзои электронии рақами тасдиқ карда шавад. Масъалаи дар шакли электронӣ пешниҳод кардани иттилоотро муассисаи суғурта дар якҷоягӣ бо суғуртакунандагони мушаххас ҳал менамояд.

8. Нусхаи ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ, ки ба муассисаи суғурта пешниҳод гардидаанд, дар дасти суғуртакунандагон мемонад. Нусхаи ҳуҷҷатҳои мазкурро суғуртакунандагон бояд мутобиқи қоидаҳои нигоҳ доштани ҳуҷҷатҳои баҳисобгирии муҳосибӣ ва ҳисобон! нигоҳ доранд.

9. Тартиб ва муҳлати аз ҷониби суғуртакунанда ба сохтори ҳудудии муассисаи суғурта пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ бо Қоидаҳои баҳисобгирии инфиродии низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ муайян карда мешаванд.

Моддаи 9. Қоидаҳои умумии қабул, баҳисобгирӣ ва коркарди ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ

Муассисаи суғурта қабул, баҳисобгирӣ ва коркарди ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ, инчунин ворид намудани маълумоти дахлдорро ба суратҳисоби инфиродии шахсони суғурташуда бо тартиб ва дар муҳлати бо Қоидаҳои баҳисобгирии инфиродии низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ муқарраргардида амалӣ менамояд.

Моддаи 10. Қоидаҳои баҳисобгирии инфиродии низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ

Қоидаҳои баҳисобгирии инфиродии низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карла мешаванд.

Моддаи 11. Қоидаҳои умумии ташкили бойгонии ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ

1. Баҳисобгирӣ, пурра намудан, нигоҳдорӣ ва тартиби истифодабарии ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродии барои нигоҳдорӣ қабулгардидаро бойгонии ҳуҷҷатҳои баҳисобгирии инфиродии муассисаи суғурта амалӣ менамояд.

2. Қоидаҳои ташкили бойгонии ҳуҷҷатҳои баҳисобгирии инфиродии муассисаи суғуртаро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад.

3. Муҳлати нигоҳдории ҳуҷҷатҳо дар бойгонии ҳуҷҷатҳои баҳисобгирии инфиродии муассисаи суғурта, ки дар шакли ҳаттӣ ва дар шакли электронӣ эътибори қонунӣ доштани онҳо мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон бо имзои электронии рақами тасдиқ карда шудааст, дар низоми суғуртаи ҳатмӣ нафақавӣ на камтар аз се сол мебошад.

4. Ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ дар бойгонии ҳуҷҷатҳои баҳисобгирии инфиродии муассисаи суғурта пас аз ба охир расидани муҳлати нигоҳдориашон, баъди шахси суғурташударо бо онҳо шинос намуда, ба дасташ супоридани маълумоти давраи дахлдори суратҳисоби инфиродиаш бо тартиби муайяннамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон nobуд карда мешаванд.

БОБИ 3. ҲУҚУҚ ВА ЁҲДАДОРИҲОИ СУБЪЕКТҲОИ СУҒУРТАИ ҲАТМӢ НАФАҚАВӢ

Моддаи 12. Ҳуқуқ ва ёҳдадориҳои шахси суғурташуда

1. Шахси суғурташуда ҳуқуқ дорад:

- соле як маротиба дар сохтори ҳудудии муассисаи суғуртаи ҷойи зист ё ҷойи кор маълумоти суратҳисоби инфиродиашро ройгон дастрас намояд;

- нусхаи маълумотро, ки суғуртакунанда ба сохтори ҳудудии муассисаи суғурта ҷиҳати баҳисобгирии инфиродии ӯ пешниҳод кардааст, аз суғуртакунанда ройгон гирад;

- дар ҳолати бо маълумоти суратҳисоби инфиродиаш розӣ набудан, бо ариза ҷиҳати ислоҳи маълумоти зикргардида ба сохтори ҳудудии муассисаи суғурта ва ё ба суд муроҷиат намояд.

2. Шахси суғурташуда ёҳдадор аст:

- дар сохтори ҳудудии муассисаи суғурта аз қайд гузарад;

- шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмӣ нафақавиро гирифта, нигоҳ дорад ва бо дархости суғуртакунанда, кормандони сохтори ҳудудии муассисаи суғурта ва дигар мақомоти давлатӣ пешниҳод намояд;

- дар мавриди тағйир ёфтани маълумоти суратҳисоби инфиродиаш ё гум кардани шаҳодатномаи

суғуртаи ҳатмии нафақавӣ бо ариза ба сохтори ҳудудии муассисаи суғурта муроҷиат намояд;

- бо дархости сохтори ҳудудии муассисаи суғурта ҳуҷҷатҳоеро пешниҳод намояд, ки маълумоти ба суратҳисоби инфиродии ӯ мутобиқи ҳамин Қонун воридшавандаро тасдиқ мекунад.

Моддаи 13. Ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои суғуртакунанда

1. Суғуртакунанда ҳуқуқ дорад:

- аз шахсони суғурташуда дар мавриди ба қор қабул кардани онҳо шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавиашонро талаб намояд;

- дар мувофиқа бо сохтори ҳудудии муассисаи суғурта ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродии ирсолгардидаро пурра ва дақиқ намояд.

2. Суғуртакунанда ӯҳдадор аст:

- дар муҳлати муқарраргардида ба сохтори ҳудудии муассисаи суғурта ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродиро пешниҳод намояд;

- аз сохтори ҳудудии муассисаи суғурта шаҳодатномаи суғуртаи ҳатмии нафақавӣ, инчунин нусхаи шаҳодатномаи мазкурро гирифта, онҳоро ба шахсони суғурташудае, ки тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ ё шартномаи ҳуқуқии граждани дар назди ӯ қор мекунад ва аз музди меҳнаташон мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми суғуртавӣ пардохта мешавад, бо гирифтани имзо диҳад;

- нусхаи ҳуҷҷати аввалияи баҳисобгирии инфиродиро, ки ба сохтори ҳудудии муассисаи суғурта барои ворид намудани маълумот ба суратҳисоби инфиродии ӯ пешниҳод гардидааст, ройгон ба ҳар шахси суғурташуда диҳад;

- мутобиқати маълумоти шаҳодатномаи суғуртаи ҳатми нафақавии ба шахси суғурташуда додари бо маълумоти ҳуҷҷатҳои тасдиқкунандаи шахсияти шахси мазкур, ки тибқи шартномаи (қарордоди) меҳнатӣ ё шартномаи ҳуқуқии граждани дар назди ӯ қор мекунад ва аз музди меҳнаташ мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон саҳми суғуртавӣ пардохта мешавад, назорат кунад.

Моддаи 14. Ҳуқуқ ва ӯҳдадориҳои муассисаи суғурта вобаста ба амалӣ намудани баҳисобгирии инфиродӣ

1. Муассисаи суғурта ҳуқуқ дорад:

- аз суғуртакунандагон сари вақт ва дуруст пешниҳод намудани ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродиро, ки Қонуни мазкур муқаррар намудааст, талаб кунад;

- дар мавриди зарурӣ аз рӯи натиҷаи тафтиши эътиборнокии маълумоте, ки онро суғуртакунандагон пешниҳод кардаанд, маълумоти мазкурро ислоҳ карда, ба суратҳисоби инфиродии шахси суғурташуда тағйирот ворид намояд ва дар ин бора ба ӯ хабар диҳад;

- ҳар сол аз фондҳои ғайридавлатии нафақа оид ба ҳуқуқи нафақавии шахсоне, ки суғуртаи ҳатмии нафақавӣ шудаанд, маълумоти дахлдор гирад.

2. Муассисаи суғурта ӯҳдадор аст:

- баҳисобгирии инфиродии шахсони суғурташавандаро пас аз бақайдгирии давлатии суғуртакунанда анҷом диҳад;

- ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродиро сари вақт мавриди қоркард қарор диҳад ва маълумотро ба суратҳисоби инфиродии шахсони суғурташуда гузаронад;

- чиҳати нигоҳдории боэътимоди ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ ва суратҳисоби инфиродии шахсони суғурташуда чора андешад;

- аз ҷониби суғуртакунандагон пурра ва дуруст пешниҳод гардидани ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродиро назорат намояд;

- дар бораи вазъи суратҳисоби инфиродии шахсони суғурташуда, инчунин оид ба натиҷаи сармоягузории маблағи андушти нафақавиашон сола як маротиба ба онҳо ройгон маълумот ирсол кунад;

- ба шахси суғурташуда тибқи муроҷиаташ иттилои дар суратҳисоби инфиродии ӯ мавҷудбудари сола як маротиба ройгон пешниҳод намояд;

- ба шахсони суғурташуда ва суғуртакунандагон ҳуқуқи ӯҳдадориҳои онҳо, низоми баҳисобгирии инфиродӣ, тартиби қор кардани шаклҳои ҳуҷҷатҳои аввалияи баҳисобгирии инфиродӣ ва пешниҳод намудани маълумотро шарҳ диҳад;

- бо дархости шахси суғурташуда суратҳисоби инфиродиаширо бо пардохтҳои аз он амалигардида муқоиса намояд.

БОБИ 4. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 15. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани Қонуни мазкур мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 16. Ҳалли басҳо

Баҳсҳо оид ба масъалаҳои баҳисобгирии инфиродӣ бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ карда мешаванд.

Моддаи 17. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

**Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Эмомалӣ Раҳмон

ш.Душанбе
3 июли соли 2012
№ 860